

To kommuners behandling af en ansøgning om invalidepension

To kommuners behandling af en invalidepensionsansøgning gav på flere punkter anledning til kritik.

FOB nr. 80.727

Henstillet, at behandlingen af ansøgningen blev fremskyndet.

(J. nr. 1980-755-051).

A klagede i skrivelse af 30. juni 1980 over, at en ansøgning fra hende om invalidepension, som var indgivet i april 1978, endnu ikke var færdigbehandlet og videresendt fra X kommune til revaliderings- og pensionsnævnet for Vestsjællands amt.

I den anledning anmodede jeg X kommune om udlån af sagens akter.

Efter min gennemgang af det aktmateriale, jeg modtog fra X kommune, besluttede jeg at indlede en undersøgelse af A's klage over den tid, der var medgået til X og Y kommuners behandling af hendes invalidepensionsansøgning.

Det fremgik af de foreliggende oplysninger,

at Y kommune den 7. april 1978 havde udfyldt et ansøgnings-skema vedrørende invalidepension til A,

at ansøgningen endnu ikke den 15. november 1978, da A flyttede fra Y kommune til X kommune, var sendt til revaliderings- og pensionsnævnet.

at Y kommune med skrivelse af 18. december 1978 sendte akter vedrørende A's sager om modtagelse af sygedagpenge og bistandshjælp til X kommune,

at pensionsansøgningen af 7. april 1978 ikke blev medsendt, og

at det af X kommunes behandlingsjournal, bl. a. af et notat for den 1. maj 1979, fremgik, at Y kommune havde oplyst, at pensionsansøgningen var annulleret.

I en skrivelse af 23. april 1980 til A havde X kommune bedt hende om at meddele, hvorvidt hun ønskede pensionssagen fremmet.

I anledning af A's klage af 30. juni 1980 til mig, anmodede jeg ved skrivelser af 27. august 1980 Y kommune, X kommune, revaliderings- og pensionsnævnet for Vestsjællands amt, sikringsstyrelsen og socialministeriet om udtalelser.

Jeg modtog herefter en udtalelse af 17. september 1980 fra social- og sundhedsforvaltningen i X kommune, der bl. a. anførte, at A selv ved sin mangel på samarbejdsvilje havde medvirket til, at behandlingen af sagen var trukket ud.

Endvidere modtog jeg en udtalelse af 23. september 1980 fra socialudvalget i Y kommune, der bl. a. anførte følgende:

»...

Pensionssagen er som angivet startet den 7. april 1978, hvor der blev udfyldt ansøgningskema til invalidepension.

Sagen blev derefter sendt til pgl.s egen læge til lægelig vurdering.

Lægen fandt det tilrådeligt med en arbejdsprøvning på Revalideringsklinikken, og herværende social- og sundhedsudvalg vedtog at anbefale et revalideringsophold, hvorefter sagen den 17. august 1978 blev oversendt til revalidering- og pensionsnævnet i Sorø.

Under hensyntagen til de uafklarede helbreds- og arbejdsmæssige forhold og det forventede revalideringsophold blev den udfærdigede pensionsansøgning annulleret.

(A) flyttede sammen med sin familie den 15. november 1978 til (X) kommune.

Herværende kommune har herefter intet hørt til invalidepensionssagen, ud over de førte telefonsamtaler med (X) kommune, hvor man som oplyst har meddelt, at pensionssagen var annulleret med ovenanførte begrundelse.

Herværende socialudvalg ses herefter ikke at have yderligere at tilføje, ud over at (A) har haft aktindsigt uden at reagere på notatet om, at invalidepensionsansøgningen var annulleret.

...«

I anledning af, at socialudvalget i Y kommune i sin skrivelse af 23. september 1980 havde anført, »at (A) har haft aktindsigt uden at reagere på notatet om, at invalidepensionsansøgningen var annulleret«, udbad jeg mig oplysning fra socialudvalget om, dels hvornår A havde haft aktindsigt, dels hvilket notat socialudvalget sigtede til.

Jeg modtog herefter en udtalelse af 13. november 1980 fra Y kommunes socialudvalg. Udvalget anførte i udtalelsen bl. a.:

»Sagsbehandleren i anførte sag mener at kunne erindre, at annullation af invalidepensionsansøgningen blev foretaget i forbindelse med en samtale i forvaltningen, hvor man drøftede en arbejdsprøvning som indledning til den ønskede revalidering.

På grund af den forventede revalidering fandtes der ikke grundlag for at fremsende pensionsskemaet, der derfor blev annulleret ved et notat på selve pensionsskemaet.

Det erindres ikke, om (A) udtrykkeligt har anmodet herom eller givet samtykke hertil, og det erindres ligeledes ikke, om hun er underrettet mundtligt, men hun er ikke underrettet skriftligt.

Ved henvendelse til socialforvaltningen i 1978 havde (A) lejlighed til at gennemse sin sag, herunder pensionsskemaet med notatet »annulleret« på øverste del af skemaet.

Både sagsbehandler og socialforvaltningen beklager den mangelfulde journalisering i denne sag.«

Jeg gjorde A bekendt med denne udtalelse, og hun oplyste herefter under en samtale med en af mine medarbejdere, at hun ikke havde tilbagekaldt sin ansøgning om invalidepension eller givet udtryk for en opfattelse, der kunne fortolkes i den retning. Hun oplyste videre, at hun ganske vist i september 1978 havde fået aktindsigt i Y kommunes sag, men kun i nogle journalark, ikke i dokumenter, hvoraf hun kunne se, at invalidepensionsansøgningen var annulleret.

Revaliderings- og pensionsnævnets sekretariat anførte i en udtalelse af 16. januar 1981 følgende:

»... sekretariatet (skal), efter at have gennemgået det modtagne materiale - herunder (X) kommunes redegørelse af 17. september 1980 og (Y) kommunes udtalelse af 23. september 1980 - udtale, at det er sekretariatets opfattelse, at de uafklarede spørgsmål omkring personlige forhold, skatteforhold, den omstændighed, at ansøgeren fortsat er i erhverv - idet hun efter det oplyste driver ... kro - og sidst, men ikke mindst, de revalideringsmæssige muligheder, ville have afskåret sekretariatet fra at gå ind i en realitetsbehandling af invalidepensionsansøgningen, selv om en sådan havde været fremsendt hertil.

...«

Sikringsstyrelsen anførte i en udtalelse af 23. marts 1981 følgende:

»...

Efter invalidepensionslovens § 19 indgives ansøgning om invalidepension til det sociale udvalg, der efter en nærmere undersøgelse, herunder mulighederne for behandling og optræning m. v., videresender ansøgningen med indstilling til revaliderings- og pensionsnævnet.

Revaliderings- og pensionsnævnet afgør, om der foreligger en sådan nedsættelse af erhvervsevnen, at ansøgeren opfylder betingelserne for at få invalidepension, se invalidepensionslovens § 16.

Ansøgeren har ret til, hvis pågældende ønsker det, at kommentere de i pensionsskemaet indeholdte oplysninger og kommunens indstilling, jfr. sikringsstyrelsens cirkulære af 8. marts 1976 om pensionsskema til brug for ansøgning om invalidepension og førtidig folkepension og enkepension efter dispensation.

Efter sikringsstyrelsens opfattelse har det sociale udvalg ikke ret til at annullere ansøgning om invalidepension uden ansøgerens samtykke hertil. Er der rejst sag om invalidepension, har ansøgeren ret til at få truffet en afgørelse af den kompetente myndighed, som i dette tilfælde er revaliderings- og pensionsnævnet.

Med hensyn til spørgsmålet om videresendelsen af det annullerede pensionsskema skal man meddele, at det ved behandling af en pensionsansøgning forudsættes, at alle tidligere ansøgninger fremskaffes, se side 8 i sikringsstyrelsens cirkulære af 8. marts 1976.

Efter sikringsstyrelsens opfattelse kan det ikke udelukkes, at oplysninger fra et pensionsskema, der er annulleret på grund af uafklarede helbreds- og arbejdsmæssige forhold og forventet revalidering, kunne indeholde oplysninger af betydning for sagens videre behandling, herunder for genoptagelse af pensionsspørgsmålet.

Sikringsstyrelsen finder derfor, det ville have været naturligt, om (Y) kommune i forbindelse med fremsendelsen af de øvrige sagsakter havde medsendt det annullerede pensionsskema.

I betragtning af at (X) kommune allerede ved modtagelsen af sagsakterne blev opmærksom på, at det nævnte skema ikke var medsendt og til, at ansøgeren telefonisk den 11., 18. og 19. april 1979 har omtalt skemaet, finder sikringsstyrelsen endvidere, at (X) kommune på et langt tidligere tidspunkt end den 3. juli 1980 kunne have søgt skemaet fremskaffet og få afklaret, om pensionsansøgningen var annulleret eller blot stillet i bero på undersøgelse af revalideringsmulighederne. Det skal i denne forbindelse bemærkes, at

spørgsmålet om, hvorvidt skemaet var annulleret, blev drøftet i kommunen den 23. april og 9. oktober 1979 og med (Y) kommune den 1. maj 1979.

...«

Socialministeriet tiltrådte i sin udtalelse af 24. april 1981 sikringsstyrelsens opfattelse.

Jeg udtalte følgende i en skrivelse til A:

»1) Således som sagen foreligger oplyst, må det anses for uafklaret, hvorvidt der i (Y) kommunes socialforvaltning er sket en gyldig annullation af Deres invalidepensionsansøgning af 7. april 1978.

Jeg må finde det meget beklageligt, at socialforvaltningen i (Y) kommune ikke har behandlet sagen på en sådan måde, at der kan gives præcise oplysninger om, hvornår annullationspåtegningen på invalidepensionsansøgningen var påført, og hvorledes og på hvilket grundlag dette nærmere skete, og herunder, om De gav det samtykke til annullation, som var en forudsætning for annullationens gyldighed.

Jeg har gjort (Y) kommunes socialforvaltning bekendt med min opfattelse.

Jeg har samtidig meddelt revaliderings- og pensionsnævnet for Vestsjællands amt, at jeg på det foreliggende grundlag må være af den opfattelse, at det ikke kan lægges til grund, at invalidepensionsansøgningen er gyldigt annulleret, og at det således, såfremt afgørelsen af den verserende invalidepensionssag fører til tilkendelse af invalidepension, må lægges til grund, at sagen har udgangspunkt i Deres ansøgning af 7. april 1978. Dette kan få betydning for afgørelsen af, fra hvilket tidspunkt en tilkendelse af invalidepension skal regnes. Jeg gør dog i forbindelse hermed opmærksom på, at invalidepension naturligvis ikke kan tilkendes med virkning fra noget tidligere tidspunkt end det, på hvilket betingelserne for invalidepension må anses for opfyldt.

Jeg finder, at socialforvaltningen i (Y) kommune burde have sendt invalidepensionsansøgningen af 7. april 1978 til socialforvaltningen i (X) kommune i slutningen af 1978 sammen med det øvrige aktmateriale, der blev fremsendt til (X) kommune. Jeg finder, at dette burde være sket, selv om socialforvaltningen gik ud fra, at ansøgningen var annulleret. Jeg henviser i forbindelse hermed til sikringsstyrelsens udtalelse af 23. marts 1981.

Jeg har gjort socialforvaltningen i (Y) kommune bekendt med min opfattelse.

2) Jeg må endvidere, jfr. herved også sikringsstyrelsens udtalelse af 23. marts 1981, finde det beklageligt, at (X) kommunes socialforvaltning ikke på et langt tidligere tidspunkt, end det skete, fremskaffede pensionsansøgningen fra (Y) kommune og søgte afklaret, om pensionsansøgningen var gyldigt annulleret, eller om De fastholdt pensionsansøgningen.

Jeg har samtidig hermed henstillet til socialforvaltningen i (X) kommune og til revaliderings- og pensionsnævnet for Vestsjællands amt, at behandlingen af Deres invalidepensionsansøgning - under hensyn til det hidtidige meget uheldige sagsforløb - fremskyndes i det omfang, hensynet til en forsvarlig sagsbehandling gør det muligt.

...«